

Twee examinatoren pakken uit

RND: " De kassa moet kloppen": Waarom de Europees Octrooibureau onder vuur

Het Europees Octrooibureau is bekritiseerd vanwege kwaliteitsproblemen. Nu hebben twee onderzoekers schoon schip gemaakt en tekortkomingen bevestigd. Het Bureau werkt tegen en het Ministerie van Justitie roept op tot dialoog.

[Thomas Magenheim](#)

München. De man laat zijn officiële identiteitskaart voor het Europees Octrooibureau (EOB) zien, waarop hij wordt geïdentificeerd als een octrooionderzoeker. Net als een collega wil hij anoniem blijven omdat, volgens interne regels, onderzoekers geen publieke uitspraken mogen doen als dat de reputatie van het bureau zou kunnen schaden. Wat het duo te zeggen heeft kan dat wel doen. "De zaadjes zijn gezaaid," zegt een van hen. Hij doelt op de gevolgen van een nieuw beoordelings- en promotiesysteem dat in 2015 werd ingevoerd en dat examinatoren aanmoedigt om zoveel mogelijk zaken af te handelen. Zaken zijn octrooiaanvragen. Wie veel aanvragen behandelt, krijgt veel beoordelingspunten. Hoe meer van deze punten een examiner beheert, hoe sneller hij stijgt en meer salaris krijgt. "Ons kwaliteitsprobleem is structureel", benadrukt een van de twee auditor.

Zijn collega bevestigt dit, en daarmee ook [de kritiek op het IPQC](#). Dit is een initiatief van grote industriële aanvragers bij het octrooibureau, met Siemens voorop aan de Duitse kant. Bayer, Nokia en Roche zijn er ook bij betrokken. IPQC klaagt dat het bureau patentaanvragen steeds sneller en dus onzorgvuldiger laat onderzoeken. Het resultaat is dat patenten die voor de rechter worden aangevochten steeds minder kans hebben om toegewezen te worden, wat vermeende patenthouders veel geld kan kosten. Het bureau zelf heeft nog niet

publiekelijk gereageerd op de kritiek.

Tot voor kort ontkende het bedrijf altijd kwaliteitsproblemen aan IPQC, zeggen vertegenwoordigers van de industrie.

De kritiek van het IPQC is daarentegen zonder verbazing ontvangen door zijn eigen auditors. "Dit was te verwachten," zegt een van de twee auditors. Het was slechts een kwestie van tijd voordat de kwaliteitsproblemen zichtbaar zouden worden, aangezien de audittijd al jaren steeds korter wordt. "Het geld moet kloppen," voegt de andere controleur toe. Het bureau int de vergoedingen echter voornamelijk wanneer octrooien worden erkend. Inkomsten per toekenning hebben daarom prioriteit.

Auditors waren acht jaar geleden al bang voor het resulterende kwaliteitsprobleem en hebben het intern aangepakt. "Het management ziet het niet zo en ziet ons meer als een nestvernietiger", zegt een auditor die al ruim 20 jaar werkt en veel ervaring heeft.

Het bureau werkt het IPQC ook tegen. Sinds februari heeft het geweigerd de door het initiatief gevraagde gegevens over octrooiverleningspraktijken te verstrekken. Het heeft ook uitnodigingen geweigerd voor een ronde tafel of een openbare discussie op de Osnabrück Patent Days in mei, waar alle problemen besproken hadden kunnen worden. Dit alles is te lezen in een brief van het IPQC aan Epa-hoofd Antonio Campinos van eind juni. Hieruit blijkt ook dat de leiding niet langer met IPQC wil praten, zoals door betrokkenen is bevestigd.

Het kantoor en zijn critici

Het Europees Octrooibureau, met zijn hoofdkantoor in München, is geen EU-autoriteit, maar een supranationale organisatie waarbij 39 Europese staten zich hebben aangesloten. Elk van hen is met één stem vertegenwoordigd in de Raad van Bestuur, ongeacht het octrooigebied van hun land. San Marino heeft één stem, net als Duitsland. Octrooitaksen komen ook proportioneel ten goede aan deze 39 staten. Voor veel kleinere landen vormen ze een belangrijke begrotingspost. Ze zijn geïnteresseerd in veel octrooiverleningen. Het IPQC-industrie-initiatief levert feiten voor kritiek. Van 2018 tot 2022 steeg het aantal octrooiaanvragen met een tiende, maar daalde het aantal onderzoekers met 8 procent. Het percentage geaccepteerde octrooiaanvragen groeide van 2015 tot 2021 van 61 naar 71 procent, terwijl de verwerkingstijd per octrooiaanvraag werd gehalveerd. Ter vergelijking: de grote aanvrager Siemens had ruim een derde meer tijd nodig om een octrooiaanvraag te formuleren. Meer dan de helft van de betwiste patenten werd onlangs geheel of gedeeltelijk ingetrokken.

Niemand is gediend met massa in plaats van klasse

Inmiddels heeft het geschil ook de raad van bestuur van Epa bereikt, het toezichthoudend orgaan van het bureau. De Duitse vertegenwoordiger in de raad is assistent-secretaris Christian Wichard van het federale ministerie van Justitie. "De IPQC is bekend bij het ministerie", schrijft deze in antwoord op een vraag. Het is belangrijk, zegt hij, om een patent toe te kennen dat zo lang mogelijk standhoudt als het juridisch wordt aangevochten. "Niemand is gediend met een louter kwantitatieve benadering die prioriteit geeft aan het aantal toegekende patenten," benadrukt het ministerie van Justitie.

De Raad van Bestuur is er zich ten eerste van bewust dat de kwaliteit van [octrooiverlening van groot belang](#) is en dat een gebrek aan kwaliteit zeer problematisch zou zijn voor Europa als locatie voor innovatie, vervolgt de Raad, en dringt aan op een constructieve dialoog met het IPQC. Het engagement van het industrie-initiatief is op welkom.

Met zijn afwijzende houding ziet het bureau dat duidelijk anders. Voortaan worden vermeende kwaliteitsproblemen alleen besproken binnen Epa en in het Permanent Adviescomité, dat bestaat uit vertegenwoordigers van de aanmeldende industrie. Het bureau weigert de zaak apart met het IPQC te bespreken, aldus mensen die bekend zijn met de zaak.

De kritische grote melders willen het er echter niet bij laten zitten en hebben nu ook contact gezocht met de Duitse raad van bestuur van Epa, Wichard, en daarmee politieke steun gezocht. Afgaande op de uitspraken van het Bondsministerie van Justitie is die er ook. Duitsland heeft in de Raad van Bestuur altijd het belang van octrooikwaliteit benadrukt en voorgesteld dat het Bureau en het IPQC in dialoog oplossingen proberen te vinden, legt het uit. Het is belangrijk dat het Bureau en de gebruikers "in een serieuze dialoog blijven en dat er geen verharde fronten ontstaan". Maar dat is precies waar het op dit moment op lijkt.